

Przędziorek chmielowiec (*Tetranychus urticae* Koch, 1835)

1. Systematyka

Rząd – roztocze (*Acari*)

Rodzina – przędziorkowate (*Tetranychidae*)

2. Biologia i opis gatunku

W warunkach polowych gatunek ten wydaje 4-5 pokoleń w ciągu roku. Zimują samice koloru karminowego w wierzchniej warstwie gleby, pod korą drzew, w resztkach roślinnych, pod opadłymi liśćmi lub na pobliskich konstrukcjach szklarni i tuneli. Zapłodnione samice przechodzą na plantacje ogórka składając jaja na liściach i łodygach, najczęściej na szczytowych częściach rośliny. Maksymalny okres rozwoju szkodników przypada na czerwiec i pierwszą połowę lipca. Jedna samica żyje od 3 do 5 tygodni, składając w tym czasie do 500 jaj. Zimujące samice pojawiają się już w sierpniu.

Morfologia. Dorosłe osobniki, długości do 0.5mm, są przezroczyste, z prześwitującą zieloną treścią pokarmową, z dwoma ciemniejszymi plamkami po bokach ciała. W okresie jesiennym część przędziorków przybiera karminową barwę. Jaja są okrągłe, błyszczące, koloru żółtego. Larwy są podobne do dorosłych, ale mniejsze i bezbarwne.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Przędziorki żerują na całej roślinie, ale najszybciej opanowują jej część szczytową. Na liściu są widoczne początkowo jasne, blisko siebie położone plamki powstałe w wyniku wysysania soku komórkowego przez stadia ruchome szkodnika. W późniejszym okresie porażone liście bieleją i zasychają. Rośliny są zahamowane we wzroście. Silnie uszkodzone kwiaty i zawiązki owoców opadają. Opanowane rośliny wydają niewielki plon, ponieważ przy masowym wystąpieniu przędziorki opanowują również owoce. Przędziorki mogą przechodzić na plantację z pobliskich sadów bądź szklarni i tuneli. Praktycznie zasiedlane są tylko brzegi plantacji. Stąd też, jest wskazane zachowanie izolacji przestrzennej wynoszącej co najmniej 100 m.

Przędziorek chmielowiec

Przędziorek chmielowiec – uszkodzenia liści

Przędziorek chmielowiec – uszkodzenia liści

4. Metodyka wykonania obserwacji

Ustalenie miejsca początkowego zasiedlania roślin przez przędziorki. Szkodniki występują na plantacji „placowo”. Z tego względu, należy wcześniej zlokalizować miejsce ich występowania i oznaczyć. Obserwacje powinny być rozpoczęte od uformowania się 2-3 liści właściwych (skala BBCH 1/12-13). Największe zagrożenie roślin ze strony przędziorków ma miejsce w okresie powstawania pąków kwiatowych i kwitnienia (skala BBCH 5/51-59 lub 6/61-69). Obserwacje polegają na szczegółowej lustracji losowo wybranych roślin. Celem stwierdzenia obecności przędziorków w okresie powschodowym (faza 2-3 liści) jest przeglądanie dolnej strony liści. Na plantacji ogórka na losowo wybranych rzędach, w jednakowych odstępach, wyznacza się po trzy odcinki o długości 2 mb. znajdujące się do 5 m od brzegu pola. W późniejszym okresie, bierze się pod uwagę liście, pąki kwiatowe i kwiaty z 3 roślin, w miejscu zagrożenia. Ustala się obecność i liczebność szkodników.

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Progiem zagrożenia jest przekroczenie liczby 5 przędziorków na 1 liściu lub średnio 0,3 przędziorka przypadająca na 1 cm² powierzchni na innych częściach rośliny. Jest to termin do wykonania zabiegu ochronnego w postaci opryskania roślin w zagrożonej części plantacji. Zabieg należy powtórzyć po 5-6 dniach.

6. Ocena szkodliwości

Ocenę szkodliwości wykonuje się w okresie formowania owoców (skala BBCH 7/71-79). Ocenia się procent powierzchni plantacji opalonej przez szkodnika, wg skali:

- słabe: opalone tylko szczytowe części rośliny (wierzchołek i górne liście),
- średnie: opalone szczytowe i środkowe liście wraz z pędami
- silne: opalone liście, pędy, kwiaty i owoce.